

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Leszek Matuszewski

Protokolant: p.o. stażysty A. S.

przy udziale oskarżyciela publicznego st. asp. R. O.

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2016r.

sprawy **T. K.**

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 28 sierpnia 2015 r., sygn. akt III W 486/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnia obwinionego od popełnienia przypisanego mu wykroczenia,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. T. kwotę 516,60 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną obwinionemu z urzędu,
3. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Leszek Matuszewski

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu, wyrokiem zaocznym z dnia 28 sierpnia 2015 roku, sygn. akt III W 486/15 uznał obwinionego **T. K.** za winnego popełnienia wykroczenia z art. 65 § 2 k.w. i za to wymierzył mu karę grzywny w wysokości 300 złotych.

W ostatnim punkcie wyroku na podstawie art. 118 § 1 k.p.s.w. na podstawie art. 118 §1 k.p.s.w. w związku z § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie zryczałtowanych wydatków w sprawach o wykroczenia i art. 3 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych, zasądzono od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 100 zł tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania i 30 zł tytułem opłaty.

Z przedmiotowym wyrokiem nie zgodził się obwiniony, zarzucając Sądowi I instancji naruszenie przepisu art. 65 § 1 k.w., art. 65 §2 k.w., art. 4 § 1 k.p.s.w, art. 22 k.p.s.w.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku, względnie umorzenie postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obwinionego T. K. zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że ukaranie podsądnego za zarzucane mu wykroczenie jest możliwe dopiero po wykazaniu, że swoim zachowaniem wyczerpał on jego znamiona podmiotowe i przedmiotowe. Odpowiedzialności za popełnienie wykroczenia przypisanego podsądnemu podlega ten tylko kto wbrew obowiązкови nie udziela

właściwemu organowi państwowemu lub instytucji, upoważnionej z mocy ustawy do legitymowania, wiadomości lub dokumentów co do okoliczności wymienionych w § 1. Sprawca wykroczenia realizuje znamiona rzeczowego czynu zabronionego wtedy i tylko wtedy, gdy jest świadom ciężącego na nim obowiązku prawnego, działając w zamiarze bezpośrednim odmawia podania organowi procesowemu wskazanych okoliczności (zob. Tadeusz Bojarski, Kodeks wykroczeń. Komentarz).

Z taką sytuacją dowodową nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Zanim Sąd odwoławczy wskaże powody uznania, że obwiniony nie dopuścił się popełnienia przypisanego mu wykroczenia koniecznym jest zaakcentowanie w jakim stanie faktycznym miało dojść do popełnienia przez niego wykroczenia opisanego w art. 65 § 2 kw. T. K. sam zgłosił się na policję zawiadamiając o popełnieniu przez nieustalone osoby wykroczenia polegającego na niezgłoszeniu zgromadzenia mającego odbywać się przed Sądem Okręgowym w Poznaniu. Dokonując tej czynności wylegitymował się swoim dowodem osobistym, w którym nie było adnotacji o jego miejscu zamieszkania. Policjantom odbierającym od niego zawiadomienie o popełnionym wykroczeniu i zeznania w charakterze świadka odmówił podania swojego adresu zamieszkania wskazując, że obawia się odwetu ze strony osób, które uczestniczą w nielegalnym zgromadzeniu, jak również że nie chce być nękany przez policję. Funkcjonariusze policji poinformowali go że obowiązek podania miejsca zamieszkania wynika z art. 15 ust 1 ustawy o policji i z art. 65 kw.

Zdaniem Sądu II instancji podsądny odmawiając podania policjantom w toku przesłuchania danych osobowych w postaci swojego miejsca zamieszkania nie dopuścił się zarzucanego mu wykroczenia. Autor apelacji ma rację, że funkcjonariusze Policji nie przedstawili mu właściwej podstawy prawnej obowiązku podania przez niego miejsca zamieszkania. Obywatel składający relacje procesowe w roli świadka ma prawo do otrzymania stosownego i jednoznacznego pouczenia o ciężących na nim obowiązkach ze wskazaniem z jakich przepisów obowiązki te wynikają. Powinność podawania danych osobistych przez świadka organom procesowym w toku postępowania karnego musi zatem znajdować umocowanie w przepisie prawa, o którym świadek musi zostać pouczony, jak również o konsekwencjach niespełnienia obowiązku. Jedynie w takiej sytuacji aktualizuje się obowiązek prawny podania przez świadka wskazanych okoliczności i ewentualne odpowiedzialność karna w wypadku zaniechania jego realizacji.

Z relacji policjanta K. K. przeprowadzającego wobec T. K. czynności odebrania od niego zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia i przesłuchania w charakterze świadka wynika, że domagając się spełnienia przez obwinionego obowiązku podania adresu zamieszkania powołał się na przepis art. 15 ust. 1 ustawy o Policji i na treść art. 65 kw.

Należy zauważyć, że żaden z tych przepisów nie stanowi podstawy prawnej nałożenia tego obowiązku. Stosownie do art. 15 ust 1 ustawy o policji, policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości. Legitymowanie osób polega zaś na ustaleniu przez policjanta tożsamości osób na podstawie dowodu osobistego, paszportu, zagranicznego dokumentu tożsamości, innego niebudzącego wątpliwości dokumentu zaopatrzonego w fotografię i oznaczonego numerem lub serią lub oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie jednego z wymienionych dokumentów (zob. W. Kotowski, Ustawa o Policji. Komentarz). Obwiniony zgłaszając się na policję wylegitymował się dowodem osobistym, więc jego tożsamość była znana policjantom.

Artykuł 65 § 2 kw sam w sobie nie tworzy wobec obywatela obowiązku każdorazowego wskazywania organom państwowym lub instytucjom upoważnionym z mocy ustawy do legitymowania podawania informacji określonych w § 1 tego przepisu. Wykroczenie to popełnia osoba która wbrew obowiązkowi tych danych nie wskaże. Więc obowiązek wskazania tych danych musi wynikać z innych przepisów o randze ustawy.

Trudno od obywatela domagać się aby znał wszystkie nałożone na niego obowiązki wynikające z różnego rodzaju ustaw, w tym np. z kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia i kodeksu postępowania karnego. W sytuacji kiedy obywatel, tak jak w niniejszym postępowaniu T. K., będzie podlegał wymogom określonym w tych ustawach powinien zostać o tym w sposób prawidłowy pouczony.(patrz art. 7 § 1 kw) Obowiązek wskazania w ramach postępowania w sprawach o wykroczenia przez osobę przesłuchiwaną w charakterze świadka miejsca zamieszkania

wynika z art. 41§ 1 kpsw w zw. z art. 191§ 1 kpk (w brzmieniu obowiązującym w czasie kiedy obwiniony miał popełnić przypisane mu wykroczenie) Przy czym oczywistym jest, że ustalenie miejsca zamieszkania dla celów tego postępowania ma umożliwić wzywanie organom postępowania, świadka na czynności procesowe które mogą być z nim w ramach tego postępowania wykonywane. W tej sytuacji nie jest spełnieniem tego obowiązku wskazanie przez świadka jedynie miejscowości w której mieszka.

T. K. wskazywał przyczyny dlaczego nie chce podać swojego miejsca zamieszkania podkreślając, że obawia się osób odnośnie których składa zawiadomienie o popełnionym wykroczeniu. W takiej sytuacji powinien być pouczony o treści art. 191 § 3 kpk.

Odnoszenie się do pozostałych zarzutów zawartych w apelacji obwinionego jawi się jako bezprzedmiotowe (art. 436 k.p.k. w związku z art. 109 § k.p.s.w.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy uwolnił podsądnego od odpowiedzialności karnej za zarzucane mu wykroczenie.

Na podstawie §14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądzone na rzecz adwokata R. T. kwotę 516,60 zł (w tym VAT) tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie 118 §2 k.p.s.w. kosztami postępowania obciążono Skarb Państwa.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy:

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił obwinionego od popełnienia przypisanego mu wykroczenia,
2. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. T. kwotę 516,60 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną obwinionemu z urzędu
3. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa .

SSO Leszek Matuszewski